

Õiguskantsler

Teie Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud. nr

Meie 07.06.2013 nr 6-4/130715/1302570

Seisukoht vastuolu mittetuvastamise kohta tasuta sõidu õigus kohalikul liinil

Lugupeetud

Pöördusite minu poole avaldusega, milles palusite kontrollida Rae Vallavolikogu 16.11.2010. a määruse nr 37 "Rae valla eelarvest toimetuleku kindlustamiseks peretoetuste maksmise ja lapse koolitee kulude hüvitamise korra kinnitamine" § 3 lõike 4 kooskõla Eesti Vabariigi põhiseaduse §-s 12 sätestatud üldise võrdsuspõhiõigusega ning Eesti Vabariigi haridusseaduse § 7 lõike 2 punktiga 8.

Analüüsinud Teie avaldust ja asjakohaseid õigusakte, leian, et **Rae Vallavolikogu 16.11.2010. a määruse nr 37 "Rae valla eelarvest toimetuleku kindlustamiseks peretoetuste maksmise ja lapse koolitee kulude hüvitamise korra kinnitamine" § 3 lõige 4**

- on kooskõlas Eesti Vabariigi haridusseaduse § 7 lõike 2 punktis 8 sätestatud kohaliku omavalitsusüksuse kohustusega korraldada koolikohustuslike laste sõit haridusasutusse ja tagasi
- ei riku Eesti Vabariigi põhiseaduse § 12 lõike 1 esimesest lausest tulenevat üldist võrdsuspõhiõigust osas, milles vallasiselstel liinidel tasuta sõidu õiguse saamiseks peavad lapse mõlemad vanemad olema registri andmetel registreeritud Rae valla elanikuks vähemalt kolm kuud enne toetuse avalduse esitamise kuupäeva

Järgnevalt selgitan lähemalt, miks ma sellisele järeldusele jõudsin. Esmalt annan ülevaate menetluse asjaoludest (I) ja toon välja vaidlusaluse õigusnormi (II), seejärel esitan õigusliku hinnangu (III).

I Menetluse asjaolud

1. Selgitasite oma avalduses, et Rae vallavalitsus keeldub Rae Vallavolikogu 16.11.2010. a määruse nr 37 "Rae valla eelarvest toimetuleku kindlustamiseks peretoetuste maksmise ja lapse koolitee kulude hüvitamise korra kinnitamine" (edaspidi *Määrus*) alusel andmast Teie lapsele tasuta sõiduõigust koolibussis. Määruse § 3 lõike 4 järgi saab tasuta sõiduõiguse koolibussis Rae valla kooli õpilane juhul, kui tema mõlema vanema registreeritud elukoht on Rae vallas. Kirjutasite, et Teie ja lapse registreeritud elukoht on Rae vallas, kuid lapse [---] elukoht [--] vallas.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

2. Leidsite oma avalduses, et Määrus ei ole kooskõlas põhiseadusest tuleneva võrdse kohtlemise põhimõttega, sest Rae valla koolis õppiva Rae valla õpilase õigus kasutada tasuta koolibussi on seatud sõltuvusse tema mõlema vanema elukoha registreeringust.

3. Veel selgitasite, et Teile pole arusaadav kuidas saab sõit haridusasutusse muutuda tasuliseks sõltuvalt lapse vanemate elukohast, kui haridusseaduse kohaselt peab kohalik omavalitsus korraldama laste sõidu haridusasutusse ja tagasi.

II Vaidlusalune õigusnorm

4. Määruse § 3 lõige 4 sätestab:

„§ 3. Toetuse ja kuluhüvitise taotlemine, taotluste menetlusalluvus ning toetuse ja kuluhüvitise maksest keeldumine

[---]

(4) Paragrahv 2 lõige 1 punktides 3-5 ja 7 loetletud toetuse või kuluhüvitise taotlemiseks peavad laps ja mõlemad vanemad või lapse ainuhooldusõigust omav vanem või lapse eestkostja või muu käesolevas korras nimetatud taotluse esitamise õigust omav isik olema registri andmetel registreeritud Rae valla elanikuks vähemalt kolm kuud enne toetuse avalduse esitamise kuupäeva.”¹

III Õiguskantsleri seisukoht

5. Avaldusaluses asjas on põhiküsimus, kas Määruse § 3 lõige 4 on kooskõlas Eesti Vabariigi haridusseaduse (edaspidi HaS) § 7 lõike 2 punktiga 8 ja Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi PS) § 12 lõikes 1 sätestatud üldise võrdsuspõhiõigusega. Sellele küsimusele vastamiseks selgitan esmalt kohaliku omavalitsuse kohustusi koolikohustuslike laste transpordi korraldamisel (punktid 6-13). Seejärel selgitan lühidalt võrdsuspõhiõiguse olemust (punktid 14-17) ning Määruse § 3 lõike 4 kooskõla selle põhimõttega (punktid 18-27).

Transpordi korraldamine kooli ja tagasi

6. PS § 37 lõike 1 teine lause sätestab, et õppimine on kooliealistel lastel seadusega määratud ulatuses kohustuslik ning riigi ja kohalike omavalitsuste üldhariduskoolides õppemaksuta.

7. Selleks, et isik saaks oma õigust haridusele ja kohustust põhiharidust omandada² realselt täita, peab riik tegema hariduse kättesaadavaks. Üheks kättesaadavuse kriteeriumiks on, et isikul peab olema füüsiliselt võimalik koolis käia (kool peab asuma mõistlikul kaugusel).

8. Seadusandja on hariduse kättesaadavaks tegemiseks kehtestanud erinevaid nõudeid. Nii ei tohi põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 7 lõike 2 järgi vähemalt 80 protsendil õpilastest, kelle jaoks põhikool on elukohajärgne kool, kuluda kooli jõudmiseks rohkem kui 60 minutit. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 10 lõike 1 järgi aga peab igal koolikohustuslikul lapsel olema võimalus käia elukohajärgses munitsipaalkoolis, mille määramisel arvestab valla- või linnavalitsus oluliste asjaoludena esmajärjekorras õpilase elukoha lähedust koolile, sama pere teiste laste õppimist samas koolis ja võimaluse korral vanemate soove.

¹ Määruse § 2 lõike 1 punktis 7 on nimetatud õpilase sõidukompensatsioon.

² Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 9 lõike 2 järgi on koolikohustuslik isik, kes on saanud enne käimasoleva aasta 1. oktoobrit seitsmeaastaseks. Isik on koolikohustuslik kuni põhihariduse omandamiseni või 17-aastaseks saamiseni.

9. Kuigi isikul on õigus õppida elukohajärgses koolis, ei välista see vajadust kasutada kooli jõudmiseks transporti. HaS § 7 lõike 2 punkt 8 näeb seetõttu ette kohalike omavalitsusüksuste kohustuse korraldada koolikohustuslike laste sõit haridusasutusse ja tagasi. Kuna seadus ei täpsusta selle kohustuse täitmise viisi, on see jäetud kohaliku omavalitsuse enda otsustada.

10. Käesoleval juhul on kõne all olukord, kus Rae vald tagab õpilaste transpordi Rae vallas asuvasse kooli ja tagasi vallasiseste kohalike liinidega.³ Teisisõnu tagab Rae vald õpilaste transpordi kooli ja koju ühistransporditeenuse korraldamisega. Ühistransporditeenuse tunnuseks, sõltumata täpsemast liigist, on ühistranspordi seaduse § 2 punkti 1 järgi selle tasulisus. Tasuta sõidu õigus on ette nähtud vaid ÜTS §-s 27 sätestatud sõitjatele, kelleks on eelkooliealised lapsed ja puudega lapsed, sügava puudega 16-aastase ja vanema isiku ning sügava või raske nägemispuudega isiku saatja või nägemispuudega isikut saatev juhtkoer. Kõik teised isikud, kaasa arvatud koolikohustuslikud lapsed, peavad seadusest tulenevalt sõidu eest tasuma. Nii antakse ÜTS § 29 lg 1 järgi avalikul liiniveol maantee- ja veeliikluses ning raudteeliikluses linnasisesel või muul riigisisesel rongiliinil, kui sõitja sõidu lähte- ja sihtpunkt asuvad ühe linna piires, õpilasele, sügava puudega isiku saatjale ja puudega lapse saatjale sõidusoodustust kuni 50 protsenti pileti täishinnast.

11. Eeltoodust saab teha järelduse, et kuigi kohalik omavalitsusüksus on kohustatud põhihariduse kättesaadavuse tagamiseks korraldama laste sõidu kooli ja tagasi, ei pea transport olema tasuta. Vaid seaduses sätestatud tunnustele vastavatel sõitjatel on õigus nõuda tasuta teenust. Seetõttu asun seisukohale, et **Määruse § 3 lõige 4, mis välistab lapse õiguse tasuta sõidule Rae valla sisestel liinidel (kohalikul liiniveol), kui lapse mõlemad vanemad ei ole registreeritud Rae valla elanikuks vähemalt kolm kuud enne toetuse avalduse esitamise kuupäeva, ei ole vastuolus HaS § 7 lõike 2 punktis 8 sätestatud kohaliku omavalitsusüksuse kohustusega korraldada koolikohustuslike laste sõit haridusasutusse ja tagasi.**

12. Kuigi kohalik omavalitsusüksus pole kohustatud osutama tasuta ühistransporditeenust seaduses nimetatud sõitjate gruppidele, **võib ta seda vabatahtlikult ja oma eelarvest siiski teha.** Nii sätestab ÜTS § 29 lõige 3, et valla- ja linnavolikogud võivad lisaks ÜTS §-s 27 ning ÜTS § 29 lõikes 1 sätestatud avalikul liiniveol oma eelarvest sõidusoodustusi veel teatava kategooria sõitjatele, samuti suurendada sõidusoodustuse määra.⁴

13. Rae vald on vabatahtliku sõidusoodustuse kehtestanud Määruse § 2 lõike 1 punktiga 7. Sõidusoodustus annab Määruse § 10 lõike 5 järgi juhul, kui täidetud on soodustuse saamise tingimused, õpilasele õiguse sõita vallasisestel liinidel tasuta. Määruse § 3 lõike 4 järgi on üheks tasuta sõidu õiguse saamise tingimuseks asjaolu, et lapse mõlemad vanemad peavad olema registreeritud Rae valla elanikena. Küsimus, mille tõstatasite on, kas mõlema vanema registreeringu nõue on kooskõlas võrdse kohtlemise põhimõttega. Järgnevalt vastan Teie sellele küsimusele. Selleks selgitan esmalt võrdsuspõhiõiguse sisu ning kuidas kontrollida, kas seda põhiõigust on ühel või teisel juhul järgitud (punktid 14-18). Seejärel hindan vaidlusaluse sätte põhiseaduspärasust (punktid 19-27).

³ Kuigi Te nimetasite oma avalduses kõnealust liini koolibussiks, käsitleb Määruse § 10 lõige 5, mida võivad õpilased määruses toodud tingimuste täitmisel tasuta kasutada, kohalikku liinivedu ning alates 01.09.2011. a pole need liinid mõeldud üksnes laste kooli ja tagasi transportimiseks, vaid on kasutamiseks kõigile (vt http://www.harjuvtk.ee/index.php?option=com_content&task=view&id=93&Itemid=87).

⁴ Selgitan, et praegusel juhul **hindan Rae valla vabatahtliku sõidusoodustuse saamise tingimuste põhiseaduspärasust ning ei hinda Rae valla tegevust ega õigusaktide põhiseaduspärasust ÜTS § 29 lõike 1 järgse soodustuse andmisel.**

Üldine võrdsuspõhiõigus

14. Vabatahtlikku sõidusoodustust kehtestav kohaliku omavalitsusüksuse üldakt peab nagu iga teine kohaliku omavalitsusüksuse üldakt olema kooskõlas seaduste ja põhiseadusega. Muu hulgas tuleb kohalikul omavalitsusüksusel vabatahtlike toetuste või soodustuste kehtestamisel arvestada oma õigusloomes PS § 12 lõikes 1 sätestatud võrdse kohtlemise nõudega.⁵

15. PS § 12 lg 1 esimene lause sätestab üldise võrdsuspõhiõiguse ning selle põhiõiguse kaitseala riivega on tegemist siis, kui leiab aset võrdses seisundis olevate isikute erinev kohtlemine.⁶ Siiski pole võrdsuspõhiõigus piiratu õigus. PS § 12 lg 1 esimese lausega on vastuolus vaid selline erinev kohtlemine, millel puudub legitiimne eesmärk või mis on selle eesmärgi suhtes ebaproportsionaalne.⁷ Seejuures on Riigikohus asunud seisukohale, et kohalik omavalitsus on oma valikutes võrdsuspõhiõiguse piiramisel vabam, kui tegemist ei ole toetuste või teenustega puudust kannatavatele isikutele ega seesuguse toetuse või teenusega, mida isik saaks omavalitsuselt viimasel lasuva kohustusliku ülesande tõttu nõuda.⁸

16. Eeltoodust tuleneb, et kohalikel omavalitsustel on lai otsustusruum erineva kohtlemise legitiimse eesmärgi paikapanemisel ning piirangu proportsionaalsuse hindamisel.

17. Kokkuvõtvalt tõden, et üldine võrdsuspõhiõigus ei ole absoluutne õigus. See õigus võib olla piiratud, kui õiguse piiramist saab põhjendada vajadusega saavutada teatud legitiimne eesmärk ning selline õiguse piiramine on eesmärgi saavutamiseks proportsionaalne.

Määruse § 3 lõike 4 põhiseaduspärasus

18. Nagu öeldud, saab Riigikohtu arvates PS § 12 lg 1 esimese lause riivega olla tegu siis, kui erinevalt koheldakse sarnases olukorras olevaid isikuid. Isikute võrreldavuse hindamiseks on vaja igal konkreetsel juhul määrata võrdluse lähtekoht. Seega tuleb Määruse § 3 lõike 4 põhiseaduspärasuse üle otsustamisel esmalt välja selgitada, kas tegemist on sarnases olukorras olevate, st võrreldavate isikute gruppidega. Kui tegemist on võrreldavate isikutega, tuleb selgeks teha, a) kuidas neid isikuid omavahel erinevalt koheldakse, b) kas neid isikuid koheldakse erinevalt legitiimsel eesmärgil ja c) kas nende isikute erineva kohtlemise tagajärjed on võrreldes taotletava eesmärgiga proportsionaalsed.

19. Võrreldavateks isikute gruppideks on minu hinnangul ühelt poolt Rae valla siseliini koolisõiduks kasutatavad õpilased, kelle mõlemad vanemad on registreeritud Rae valla elanikena vähemalt kolm kuud enne toetuse avalduse esitamise kuupäeva. Teiseks grupiks on Rae valla siseliini koolisõiduks kasutatavad õpilased, kelle mõlemad vanemad ei ole registreeritud valla elanikena⁹. Õpilase sõidusoodustuse saamise aspektist on minu hinnangul tegu sarnases olukorras olevate isikutega: lapsed õpivad Rae valla koolis ning kasutavad kooli ja koolist koju sõiduks vallasiseseid liine. Gruppe eristavaks teguriks on laste vanemate registreeritud elukoht, kus ühel juhul on Rae valla elanikeks registreeritud mõlemad vanemad, teisel juhul mitte.

⁵ RKPJKo 08.03.2011. a nr 3-4-1-11-10, p 62.

⁶ RKPJKo 07.06.2011. a, nr 3-4-1-12-10, p 36.

⁷ Samas, p 35, vt ka RKPJKo 07.06.2011. a nr 3-4-1-12-10, p 35.

⁸ RKPJKo 08.03.2011. a nr 3-4-1-11-10, p 62

⁹ Tegu võib olla erinevate olukorradega: üks vanem on registreeritud Rae valla elanikuna, teine mitte või pole kumbki vanem registreeritud Rae valla elanikuna (vt rahvastikuregistri seaduse § 42 lg 4).

20. Määrus kohtleb neid kahte isikute gruppi erinevalt sõltuvalt asjaolust, kas Rae valla elanikena on registreeritud mõlemad lapse vanemad või mitte. Täpsemalt tuleneb Määruse § 3 lõikest 4 ja Määruse § 10 lõikest 5, et esimesse gruppi (mõlemad vanemad on registreeritud Rae valla elanikena) kuuluv õpilane saab bussis sõita tasuta. Teise gruppi kuuluv õpilane (Rae valla elanikena pole registreeritud mõlemad vanemad) tasuta sõidu õigust bussis ei oma.

Järgnevalt tuleb hinnata, kas leidub legitiimne, st põhiseadusega kooskõlas olev, eesmärk, mis õigustab nende kahe isikute grupi erinevat kohtlemist.

21. Kohaliku omavalitsuse ülesandeks on korraldada kohalikes huvides kogukonna elu.¹⁰ Üheks kogukonna elu küsimuseks, mida kohalik omavalitsus kohalikes huvides korraldab, on sotsiaalne kaitse. Selle ülesande täitmiseks on kohalikul omavalitsusel vaja raha. Kuna osa füüsilise isiku tulumaksust laekub kohaliku omavalitsuse eelarvesse¹¹, on mõistetav omavalitsuse soov mõjutada inimesi ennast valla elanikuna registreerima ja seeläbi omavalitsuse tulusid suurendama. Seda eriti juhul, kui isikud ka tegelikult selles kohalikus omavalitsuses elavad ja selle pakutavaid teenuseid kasutavad. Näiteks käesoleval juhul käib laps Rae valla koolis, st kasutab Rae valla pakutavat haridusteenust. **Kokkuvõtvalt leian, et erineva kohtlemise eesmärgiks on valla soov tagada võimalikult suur maksumaksjate hulk vallas. Selline valla eesmärk on põhiseadusega kooskõlas.**¹²

22. Nagu märgitud, õigustab legitiimne eesmärk erinevat kohtlemist juhul, kui erinev kohtlemine on seatud eesmärgi suhtes proportsionaalne. Järgnevalt vaatlengi, kas võrdsuspõhiõiguse piirang (erinev kohtlemine vanema elukohast sõltuvalt) on proportsionaalne.

23. Meetme proportsionaalsuse hindamiseks tuleb ühelt poolt kaaluda võrdsuspõhiõigusesse sekkumise ulatust ja intensiivsust ning teiselt poolt piiranguga taotletava eesmärgi tähtsust. Seejuures kehtib põhimõte: mida intensiivsem on põhiõiguse riive, seda mõjuvamad peavad olema riivet õigustavad põhjused.

24. Erineva kohtlemise intensiivsuse väljaselgitamisel on minu arvates oluline hinnata, kas tasu nõudmine bussis sõitmise eest võtab lapsel võimaluse bussi kasutada ja seeläbi kooli ja tagasi sõita. Leian, et sellist tagajärge tasu nõudmisel üldjuhul ei ole. Vanem peab küll lapse bussisõiduks tegema kulutusi, kuid lapse kooli ja tagasi sõitmine on endiselt võimalik.¹³ See, et vanem peab lapse koolikohustuse täitmisega seoses tegema oma sissetulekute arvel kulutusi, pole ebatavaline ega seadusvastane. Nii peab vanem tegema kulutusi lapse riidele, jalanõudele. Kui peaks tegu olema olukorraga, kus pere sissetulekust ei piisa kõigi vajalike kulutuste, sh lapse koolikäimisega seotud kulutuste katmiseks, lasub kohalikul omavalitsusel kohustus isikule abi anda.¹⁴ Ka Määrus ise näeb § 3 lõikes 14 ette võimaluse, et vallavalitsus või volikogu võib erandjuhtudel anda soodustusi neile, kes ei vasta kehtestatud tingimustele. Usun, et pere

¹⁰ RKÜKo 19.04.2005. a, nr 3-4-1-1-05, p 18: „Põhiseaduse järgi on kohaliku omavalitsuse aluseks idee kogukonnast, kelle ülesandeks on lahendada selle kogukonna probleeme ja korraldada kogukonna elu.“

¹¹ Tulumaksuseaduse § 5 lõike 1 punkti 1 järgi laekub maksumaksja elukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele 11,57% residendist füüsilise isiku maksustatavast tulust.

¹² RKPJKo 08.03.2011. a, nr 3-4-1-11-10, p 58: „Legitiimseks eesmärgiks tuleb pidada seda, kui kohalik omavalitsus rakendab meetmeid, et tema territooriumil tegelikult elavad isikud ennast ka selle omavalitsuse elanikena registreeriks.“

¹³ Nagu punktis 10 selgitasin, tuleb õpilasele ÜTS § 29 lõike 1 järgi anda avalikul liiniveol kuni 50% sõidusoodustus. Ehkki sõidusoodustuse täpsema määra kehtestab kohalik omavalitsusüksus või maavanem, aitab seegi soodustus muuta transpordikulusid vanemale jõukohasemaks.

¹⁴ PS § 28 lg 2 näeb ette, et Eesti kodanikul on õigus riigi abile puuduse korral. Rae vald maksab pere abivajaduse korral erinevaid sotsiaaltoetusi, mille kohta on koostatud ülevaade valla veebilehel <http://rae.kovtp.ee/et/sotsiaaltoetused>.

toimetulekuprobleemid võiksid erandi tegemiseks alust anda, ehkki tegu on vallavalitsuse (-volikogu) diskretsiooniotsusega. Piirangu intensiivsuse hindamisel on oluline seegi, et üldjuhul on õpilase sõit ühissõidukites tasuline (vt punkt 10) ning tasuta sõiduõiguse pakkumine on kohaliku omavalitsuse jaoks vabatahtlik, seda ei saa eeldada ega nõuda. Järelikult ei saa isik tunnetada tasuta sõiduõigusest ilmajätmist ka kuigi intensiivse piiranguna. Kokkuvõtvalt hindan võrduspõhiõiguse riivet sõidusoodustusest ilmajäämisel väheintensiivseks, kuna tasu nõudmine ei välista transpordi kasutamise võimalust ning isikul pole subjektiivset õigust eeldada, et ta saab transporti kasutada tasuta.

25. Sõidusoodustuse kehtestamise eesmägi tähtsust hinnates leian, et valla jaoks on maksumaksjate arvu maksimeerimine suure tähtsusega. Sellest sõltub otseselt valla suutlikkus oma funktsiooni kogukonna elu arendajana täita. Kohaliku omavalitsuse ülesanded jagunevad omavalitsuslikeks (kohaliku elu küsimused) ja kohalikule omavalitsusele pandud riiklikeks ülesanneteks (PS § 154). Kui riiklike ülesannete täitmiseks peab raha andma riik, siis kohaliku elu küsimuste lahendamiseks vajamineva raha kohaliku omavalitsuse eelarvesse laekumiseks peab olema loodud süsteem, mis piisava raha laekumise tagab (finantsgarantii). Üheks selliseks tagatiseks ongi füüsilise isiku tulumaksu osaline kohaliku omavalitsuse eelarvesse suunamine. Kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõigusest tuleneb, et omavalitsus saab ja peab seisma hea selle eest, et raha eelarvesse ka laekuks ning omavalitsus on õigustatud kasutama selleks erinevaid seadustega lubatud vahendeid. Näiteks võib kohalik omavalitsus pakkuda soodustusi neile, kes on ennast selle elanikuks registreerinud.

26. Mõõnan, et ka juhul, kui kohaliku omavalitsuse elanikuna on registreeritud üks lapsevanem, saab omavalitsus sellest kasu. Ometi ei tähenda omavalitsuse elanikuks olemise fakt, et isik saab alati piiranguteta kõiki omavalitsuse võimaldatavaid hüvesid ning elanike gruppide omavaheline erinev kohtlemine ei ole võimalik. Riigikohus on leidnud, et kui lapse vanematest on omavalitsusüksuse elanikuks registreeritud vaid üks, on lapse ja tema vanemate seos selle omavalitsusega nõrgem kui nendel, kes kõik on selle omavalitsuse elanikeks registreeritud.¹⁵ Seda arvestades asus Riigikohus seisukohale, et ehkki omavalitsuse ja tema elanike suhted on vastastikkused, ei ole omavalitsuse osutatavad teenused siiski otsene vastutasu isiku makstud tulumaksu eest.¹⁶ Eeltoodust saab järeldada, et kui valla elanikuna on registreeritud vaid üks lapse vanematest, ei tähenda see automaatselt õigust (valla makstavat vabatahtlikku) bussisõidu soodustust igal juhul saada. Nagu öeldud, on kohalik omavalitsus juhul, kui tegu on toetusega, mille saamine ei sõltu perekonna sissetulekust ja mille maksmist ei nõua kohalikult omavalitsuselt ükski seadus, oma valikutes võrduspõhiõiguse piiramisel vabam. See tähendab, et omavalitsus võib seada selliste toetuste saamiseks tingimusi, mis on toetuse maksmise eesmärgi täitmiseks sobilikud ja vajalikud, kuid mis võivad seada teatud isikute grupi soodsamasse olukorda võrreldes sarnases olukorras olevate, kuid seatud tingimustele mittevastavate isikutega. Nii on ka Rae vald õpilase sõidusoodustuse maksmisel võrduspõhiõiguse piiramisel (soodustuse saajate üle otsustamisel) vabam, kui siis, kui tegu oleks abivajajate toetamisega või vallale pandud kohustusliku ülesande täitmisega.

27. Kokkuvõtvalt leian, et kuna isiku jaoks ei saa võrduspõhiõiguse piirang olla kuigi intensiivne, kuid piirangu eesmärgi saavutamine on valla jaoks oluline, pole mul alust pidada Rae valla rakendatud võrduspõhiõiguse piirangut ebaproportsionaalseks.

¹⁵ RKPJKo 08.03.2011. a, nr 3-4-1-11-10, p 63.

¹⁶ Samas, p 64.

Loodan, et minu selgitusest on Teile abi. Juhul kui Te pole minu seisukohaga nõus, võiksite kaaluda, kas Teil oleks alust pöörduda kohtusse ja taotleda PS §-le 15 tuginedes vaidlusaluse sätte põhiseaduse vastaseks tunnistamist (konkreetselt normikontrolli).

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Hent Kalmo
õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri volitusel

Koopia: Rae Vallavalitsus (avaldajat tuvastada võivate andmeteta)